

ларь къща не храни. Едно време може да е било така, но днесъ добриятъ цигуларь гледа къща. Когато цигуларьтъ свири и подържа дома си — майка, жена, деца, не тръбва ли да вървате въ музиката и въ цигулката? Следователно, когато тълото съ четиритъ струни на него — вашата цигулка, подържа първо вашия животъ, а после живота на близкитъ ви, не тръбва ли да вървате въ него, както и въ Онзи, Който го е направилъ?

Ние не говоримъ само за външното свирене, за музиката като изкуство, но имаме предъ видъ музиката като елементъ на човѣшката мисъль. Ти не можешъ да мислишъ право, ако музикалното ти чувство не е добре развито; ти не можешъ да бѫдешъ философъ, ако не си музикантъ. Музиката предхожда философията; музиката предхожда поезията, даже и проявената любовъ на земята. Само когато запѣе майката, тогава детето ѝ започва да я обича. Ще каже нѣкой, че майката пѣе, защото се е влюбила. Не, майката пѣе, защото сж я залюбили. Докато не знае, какво нѣщо е любовъта, тя не пѣе. Щомъ пѣе, тя пѣе за любовъта. Тя пѣе, за да покаже, че се явило нѣщо красиво въ свѣта. Велико нѣщо е музиката! Много отъ сегашните хора иматъ поврѣхностни понятия за музиката, за вѣрата, за любовъта. Затова, именно тѣ се запитватъ: Съществува ли Богъ въ свѣта? Вървашъ ли въ Бога? — Вѣрвамъ, че има цигулки Страдавариусъ, но нѣматъ струни. Ако казвате, че човѣкъ е създаденъ по образъ и подобие Божие, а нѣма струни, какъвъ човѣкъ е той. Ако скъсашъ четиритъ струни на цигулката си, какъвъ човѣкъ си ти? Първата струна е сърдцето, втората — ума, третата — душата, а четвъртата — духа. Какъвъ човѣкъ е този, който нѣма сърдце, умъ, душа и духъ? Цигулката е на лице, но струни нѣма. Какво представя цигулка безъ струни? Слѣдъ това философите пишатъ трактати върху отвлѣчени въпроси и казватъ, че субстанцията, т. е. цигулката е тамъ, но струните ги нѣма. Ако се скъсатъ струните на цигулката, чрезъ които се проявява музиката, какъвъ смисъль има самата цигулка, т. е. субстанцията. Ако скъсашъ струните, чрезъ които се проявява Битието, какъвъ смисъль има животътъ?

Съвременните хора се намиратъ въ положението на онзи арабски търговецъ, който пѫтувалъ презъ ед-